

Asterix eller hvad?

af Adam Bülow-Jacobsen

Den 27-29 juni i år var der *Festival d'Histoire Vivante* i den lille by Marle, tæt på Laon i det nordøstlige Frankrig. I en blanding af marked og seriøs historisk rekonstitution havde man samlet det meste af hvad der kunne krybe og gå blandt de talrige grupper der, som seriøse amatører, beskæftiger sig med at genskabe tidligere tiders uniformer, våben, exercits, kampformationer osv. 560 optrædende ialt, hvoraf 160 romerske legionærer.¹

Det mest interessante for *AIGIS'* læsere var nok legionærerne. Der var samlet to hele centurier, den ene fra *The Ermine Street Guard* den anden fra *1. Römer Cohorte Opladen*. Begge på et meget højt niveau. Våben og udrustning er rekonstrueret i de rigtige materialer, kampformationer og våbenbrug er autentisk, bortset fra at ingen bliver dræbt. Kommandosproget er selvfølgelig latin, selvom man her har måttet rekonstruere noget ud over hvad vi faktisk ved om kommandoer i den romerske hær. F.ex. brøler centurionen *'sin-dex, sin-dex'* som en direkte oversættelse af 'left-right, left-right'. Det er der vist ikke overleveret noget om.

Centurio

Optio

1. <http://www.museedestempsbarbares.fr/fr/fetes-archeologiques/festival-histoire-vivante.html>

Signifer

Cornicularius

Miles legionarius

En centuria med centurio og optio foran

Testudo -'skildpadden'

Cuneus formeres

Cuneus i angreb

Rytteriet var repræsenteret af en enkelt *equus legionarius*, en belgier så vidt jeg husker.

Eques legionarius i færd med at forkorte barbarer - han måtte dog nøjes med vandmeloner.

En gruppe gladiatorer var professionelle. De tager bl.a. rundt på skoler. De var for det meste trænet i karate o.lign. og gik til myrderierne med ildhu. Den meget veltalende leder af gruppen, Brice Lopez, forklarede, at sådan en gladiatorkamp ikke varede længere end 3-4 minutter, for længere kan man ikke få vejret i en gladiatorhjelm. Vi fik også forklaret at det var ret sjældent at en gladiator blev dræbt, og at det med tommelfingeren op eller ned ikke har noget på sig. Tegnet for at dræbe den besejrede gladiator synes at have været en åben hånd med tommelfingeren pegende mod ham.

Så vidt man kan se på gravmæler og hvad man ellers kan finde af kilder, endte omkring 90% af kampene med benådning. Ihukommende filmen *Gladiator* skal man iøvrigt huske at den sejrende ikke på eget initiativ måtte dræbe den besejrede - dræbte gladiatorer skulle betales af *editor*, ham der betalte spillet, og det var hans afgørelse.

Retiarius i kamp med Murmillo. Retiarius kaster sit net, men det lykkes ikke at vikle den anden ind i det. Til gengæld får han sin trefork fri, som Murmillo ellers havde fået fat på. Retiarius er stort set ubeskyttet, men heller ikke hæmmet af hjelm og skjold, så han kan blive ved længere end Murmillo inden han bliver udmattet.

Til videre læsning om romerske uniformer, soldaters liv og gladiatorer anbefales:

François Gilbert, *Le soldat romain. À la fin de la république et sous le haut-empire*. (Édition Errance, Paris, 2004).

François Gilbert, *Légionnaires et auxiliaires sous le haut-empire romain*. (Édition Errance, Paris, 2006).

Eric Teyssier & Brice Lopez, *Gladiateurs. Des sources à l'expérimentation*. (Édition Errance, Paris, 2005).